

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 12 juni 2014

MEDITATIE

De eerste christengemeente

Het ligt niet aan God als een mens niet zalig wordt. De Dordtse Leerregels zeggen het zo treffend: "Doch dat velen, door het Evangelie geroepen zijnde, zich niet bekeren, noch in Christus geloven; maar in ongelof vergaan, zulks geschiedt niet door gebrek of ongenoegzaamheid van de offerande van Christus, aan het kruis geofferd, maar ook door eigen schuld" (hoofdstuk 2, paragraaf 6).

Dat een mens niet zalig wordt, ligt dus aan de mens zelf, vanwege de staat van zijn ongelof waarin hij door Adams val is terecht gekomen. Het heilsfeit van Pinksteren getuigt echter van het onbegrijpelijke van Gods

En de Heere deed dagelijks tot de gemeente, die zalig werden.

Handelingen 2:47b

Raad, dat dwars door Adams val heen, de Heere dagelijks toedoet tot de gemeente die zalig worden zal.

Dit was het grootste wonder in de jonge, christelijke kerk in Jeruzalem. Vijanden van het kruis van Christus, die wellicht eerst geroepen hadden "Kruist Hem, kruist Hem", kregen Gods Geest als een inwoner der ziel. De Geest, Die heilig is, wil wonen in een onreine mensenziel! Als wij in die tijd geleefd hadden, zouden wij meer op andere zaken gezien hebben, die daar toen plaatsvonden. Op de vele wonderen en tekenen die geschieden door de apostelen. Op de tere gemeenschap der heiligen zodat goederen en have werden verkocht en aan de voeten van de apostelen gelegd. Op de volharding van zovelen die in de tempel bijeen waren en die een grote plaats bij het volk hadden gekregen.

Het grootste wonder is echter: "De Heere deed toe." Hij was het Die de prediking zegende, die de gemeenschap der heiligen schonk. Die zovelen deed volharden. Als de Heere toen niet had toegedaan dan waren deze heerlijke vruchten er zeker niet geweest.

"De Heere deed toe." Dus niet de apostelen. Wel wilde de Heere hun prediking gebruiken. Bekeerd worden is een éénzijdig Godswerk. Dit betekent niet dat een mens dan maar

lijdelijk moet afwachten of dat ogenblik eens in zijn leven zal aanbreken dat de Geest hem of haar een pinksterling maakt. God bindt ons aan de middelen die we ijverig en in biddend opzien tot de Heere hebben te gebruiken. We mogen ons dan wel eens afvragen hoe we elke zondag naar Gods huis zijn gekomen. Hebben we al de binnenkamer bezocht voordat het voutum in de kerk werd uitgesproken?

De Heere deed na de uitstorting van de Heilige Geest dagelijks toe. Dagelijks groeide de Kerk met een hoofdletter door de verkiezende liefde des Vaders, de verdienende arbeid van de Zoon en de toepassende kracht des Heiligen Geestes. Dagelijks werden er vijanden vrienden gemaakt.

Verslagen van geest gemaakt. Dagelijks werd het gehoord en gezien dat er mensen zich voegden bij de leer der apostelen, die voordien van hun leer niets wilden horen. Dagelijks kwamen er mensen die zichzelf niet meer konden helpen, maar die geholpen moesten worden. Die het niet meer wisten en het onderwijs van de apostelen nodig hadden. "Wat zullen wij doen, mannen broeders?" Dagelijks was er blijdschap bij de engelen in de hemel die zich verblijdden over één zondaar die zich bekeerde. Dagelijks werden er parels gehecht aan de kroon van Hem, Die Zich voor doodsvijanden doodgeliefd heeft aan het vloekhout des kruises. Dagelijks kwam er een scheiding in de huwelijken, in de families en in de gezinnen toen de bewuste keuze mocht worden gedaan: "Uw volk is mijn volk en uw God mijn God" en het Moab der zonden werd verlaten. Dagelijks werden er mensen die een prooi waren van de vorst der duisternis, door de onweersaanbare kracht des Geestes bedeed met de kennis van ellende, verlossing en dankbaarheid.

Zouden we dit nu nog zo kunnen zeggen. "En de Heere deed dagelijks toe tot de gemeente die zalig werden?" Wij zien maar aan wat voor ogen is en ons gezichtsveld is erg beperkt. God overziet het ganse mensdom en weet alleen of er nog dagelijks worden toe-

Inhoud

- 1 De eerste christengemeente
- 2 Vervolging in de 21ste eeuw (2)
- 3 Stem uit het verleden
- 4 Van wie is het kind? (2)
- 5 Even maar...
- 6 Van het Curatorium
- 7 Commentaar: Diaconaat in de participatiesamenleving
- 8 Van Overzee: Een Goddelijke bevestiging
- 10 De bijzondere wondervolle leiding des Heeren met wijlen ds. G. van Reenen (4)
- 10 CGK-rapport Homoseksualiteit (4)
- 11 Boekennieuws
- 12 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

gedaan. Zien we op de vruchten van het nieuwe leven, dan valt te vrezen dat het niet zo is. De Heere is echter een Waarmaker van Zijn Woord. Dat dit het houvast mag zijn in onze dagen. Hij heeft gezegd dat het welbehagen des HEEREN door Zijn hand gelukkiglijk zal voortgaan. Zijn Woord zal niet ledig wederkeren maar het zal doen wat Hem behaagt. Het zal voorspoedig zijn in hetgeen waartoe Hij het zendt. Gods Woord is vast en zal geen duimbreed wijken. Een en ander mag ons echter wel leiden tot

een ernstig zelfonderzoek. Het ligt niet aan de Heere als we nog onbekeerd zijn. Dat we zouden leven als de jonge gemeente in Jeruzalem, eendrachtelijk in de tempel volhardende. De Heere te bedelen en te smeken of Hij nog toe wil doen tot de gemeente die zalig wordt. Gods levendgemaakte Kerk komt zeker thuis, daar staat een drieëinig God voor in, maar de vraag mag ons wel opgebonden worden of ik daar ook bij zal zijn.

Rhenen,

ds. F. Mulder

2

Vervolging in de 21ste eeuw

In de wereld zult gij verdrukking hebben

Stelt u zich voor: Ergens in China ontmoet u Ling, een pinksterchristen. Hij vertelt hoe hij bedroefd raakte, omdat hij maar steeds niet 'in tongen' kon spreken. Dus eigenlijk was hij in de ogen van veel mensen in zijn religieuze groep maar een 'halve' gelovige.

Toen kreeg Ling een boek in handen van de Engelse puritein Thomas Watson. Hij constateerde dat hij als 'pinksterchristen' nog helemaal geen echt geloof kende. Hij zei: 'Wij hebben toerusting nodig. Onderwijs'. Maar dat was niet eenvoudig. Want in China leven christenen onder druk.

Vervolging manifesteert zich in de wereld in de 21ste eeuw op minstens

vier manieren. Soms vervolgt de overheid. Zo gebeurt dat in het islamitische Iran. En in het communistische Noord-Korea. Of in China. Maar vaak is het niet de overheid, maar zijn het terroristen of fundamentalisten die moord en doodslag begaan. Zoals in Afghanistan. En in Pakistan. Een derde manier van vervolgen is pressie uitoefenen zonder geweld. Tenslotte kan de eigen familie, ouders, broers, christenen vervolgen.

Overheid vervolgt

Soms vervolgt de overheid. In Iran zouden bijna een half miljoen christenen leven. Zij komen vooral bijeen in huisgemeenten. Niet op zondag. Dat is absoluut verboden. Zij kunnen alleen - en in het geheim - bijeenko-



Vervolging manifesteert zich in de wereld

men op vrijdag. Dat is de islamitische heilige dag. Wie als moslim overgaat tot het christelijk geloof mag overigens verwachten dat - op last van de regering - na de inhechtenisneming de doodstraf wordt toegepast. Iran staat op nummer 8 van de ranglijst christenvervolging.

Ook in het islamitische land Saoedi-Arabië vervolgt de overheid. De basiswetten in dat land zijn gebaseerd op de koran en de sharia (islamitische wetgeving). Saoedi-Arabië heeft de tweede plaats op de ranglijst christenvervolging. Het zogeheten communistische land Noord-Korea staat op nummer één van de vijftig landen tellende lijst. In communistisch China lijkt het regiem iets - let op: slechts iets! - soepeler te worden. Enkele jaren geleden stond China op nummer 13. Nu op nummer 37.

Fundamentalisten

Maar niet altijd vervolgt de overheid. Ook burgers maken zich schuldig aan geweld. Terroristen of fundamentalisten. Afghanistan staat op nummer 3 van de ranglijst christenvervolging. Dat land telt ongeveer vijftigduizend moskeeën, maar geen enkele kerk. Afghanistan lag in de tijd van Mohammed op een kruispunt van handelsroutes tussen Oost en West. Zo rond het jaar 120 hadden christenen hun boodschap tot in India gebracht, vertelt M'r Bawai Soro in het in Libanon uitgegeven boek "Christianity - A history in the Middle East".

In 2002 - vlak na de oorlog - bleek het mogelijk in Kaboel een zondagse kerkdienst te bezoeken in de internationale gemeente. Er waren 200 mensen van in religieus en etnisch opzicht diverse richtingen. Een Afghaan waagde het niet te komen. Dat zou hem het leven kosten. Zijn islamitische volksgenoten zouden hem vermoorden. De gemeente is trouwens opgeheven. Verbaasd vraagt u: 'Amerika heeft toch Afghanistan bevrijd?' Die oorlog heeft voor christenen niets opgelost! Afghaanse christenen vormen een volstrekt ondergrondse kerk.

Ook in Irak (nummer 4) vervolgen extremisten. Irak is voor christenen anno 2013 veel onveiliger dan tijdens Saddam Hussein. De dictator zorgde voor relatieve rust en veiligheid. In Pakistan (nummer 14) vervolgen fundamentalisten. In 2002 bezocht ik een kerk in Bahawalpur. Een jaar eerder schoten moslims daar koelbloedig

achttien christenen dood. Dus niet de overheid vervolgt. Hoewel van grote invloed kan zijn, of een rechter een strenge islamiet is, of niet.

Vervolgen zonder geweld

Soms is er sprake van vervolgen zonder geweld. In Libanon trokken anno 2008 christenen van lieverlee weg uit het zuidelijke, door het fundamentalistische Hezbollah gecontroleerde gebied. De moslims gebruikten doorgaans geen geweld tegen die christenen, maar eisten wel publieke ruimte op voor zichzelf. Een predikant ter plekke vertelde dat hij voormalige moslims had gedoopt in de Middellandse Zee. Dus in het geheim. Dat kon. Publiek daar voor uitkomen kon niet.

Egypte staat op nummer 25 van de ranglijst. Christenen in een voorstad van Cairo dienden in 1951 een bouwplan voor een kerkgebouw in bij de overheid. De tekeningen waren prachtig. Het moest een mooie kerk worden. De ambtelijke molens vertraagden de bouw echter tot 2003. Toen startte de gemeente zonder permissie. De politie verbood vrachtwagens. Microbusjes en personenauto's reden bouw materiaal binnen. Nu staat er een uiterst simpel kerkje met veel hout en een dak van golfplaten. Getolereerd.

Hebben vervolgde christenen een plek in uw persoonlijk gebed?

Familie

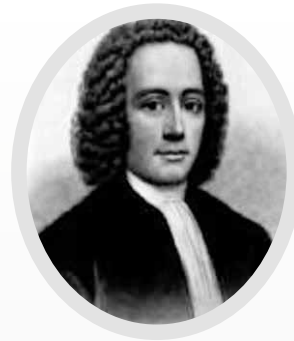
Tenslotte kan de eigen familie, ouders of broers, christenen vervolgen. Toen een paar jaar geleden een jongeman in Egypte de keuze maakte voor het christelijk geloof, vroeg zijn vader publiekelijk aan de president - via de televisie - zijn zoon te dwingen terug te keren tot de islam. Islamitische kranten schreven dat die jongeman de dood verdiende. In zulke situaties is het niet ongebruikelijk dat de familie de 'afvallige' vermoordt.

Hebben vervolgde christenen een plek in uw persoonlijk gebed?

(wordt vervolgd)

Kampen,

G. Roos



Ralph Erskine
1685-1752

Al kan ik Christus niet verdedigen...

Veel mensen hebben een geloof, dat God niet tot hun Vader heeft en de Schrift niet tot hun moeder. Het is een bastaardgeloof dat geen echte Vader en ook geen echte moeder heeft. Christus zal Zich aan zulke gelovigen niet toevertrouwen. Die mensen verzekeren zichzelf dat zij op Christus vertrouwen, maar Hij kent hen, dat zij niet te vertrouwen zijn en dat Hij en Zijn zaak bij hen niet vertrouwd zijn. De standvastigheid in het geloof sluit uit dat men weifelt, en met alle wind van leer als de vloed bewogen en omgevoerd wordt. Sommigen hebben dit jaar deze godsdienst, volgend jaar weer een andere. In dit gezelschap hebben zij deze godsdienst, in een ander gezelschap weer een andere. Het is wel waar, dat het geloof van de gelovigen - door verzoeken van de duivel en zijn instrumenten - geschud wordt, maar het wordt niet gebroken of uitgedreven.

De gelovige houdt een hoge achting en hij heeft veel eerbied voor die waarheid, die hij hoort betwisten, tegenstaan en bestrijden. En die hij evenwel niet genoeg kan verdedigen, zoals een vrouw, die zei: 'Al kan ik Christus niet verdedigen, ik kan mij wel voor Hem laten verbranden.' Maar als uw godsdienst met alle wind van verzoeking verandert, of met het getij op en neer gaat. Die godsdienst is geen cent waard. Dubbelhartigheid en tweetongigheid in het geloof sluiten deze standvastigheid in het geloof uit: 'Een dubbelhartig man is ongestadig in al zijn wegen.' Velen hebben een dubbel hart. Zij hebben twee gezichten en twee tongen. Als die dubbelhartigheid bij Gods volk postvat, dan lijdt deze standvastigheid daardoor schade. Petrus leerde iets van die dubbelheid en veinzerij, waarover Paulus hem onder handen nam. Sommigen hebben het ver gebracht in dit veinzen, om elke partij maar te behagen. Maar zij, die niet recht en oprecht voor God zijn - zoveel in hun vermogen is en zover hun kennis strekt - die zal hun voorzichtigheid tot een ramp worden. Hun listigheid zal hen, die uit omzichtigheid de zaak van Christus verlaten, nooit een dekmantel zijn voor hun meinedigheid.

De standvastigheid in het geloof sluit alle meegaan met de stroom van de tijd uit. Verder te gaan als het geweten toelaat, is schipbreuk lijden van het geloof en een goed geweten. De vleselijke rede zegt: Ga met uw tijd mee en houdt u aan hetgeen de meerderheid vaststelt, wat het ook zij, het is gevaarlijk anders te handelen! Maar God zegt: 'Houdt het geloof in een goede consciëntie, dat is een veilige weg. Want wie in oprechtheid wandelt, die wandelt zeker.'

Ralph Erskine

Van wie is het kind?

Overheid en Onderwijs

In het eerste deel van dit artikel is geschetst dat het kind een speelbal dreigt te worden van de ontwikkelingen in de samenleving, zowel van de emancipatieontwikkeling als van de ontwikkelingen rond de moderne media, mogelijk gemaakt door de ict-ontwikkeling.

Kinderen en jongeren worstelen met de relatie tussen hun opvoeding, wat ze in de kerk en op school horen en wat de samenleving te bieden heeft. Netwerken, participeren in zowel het één als het ander, het zogenaamde schakelen, is veel jongeren niet vreemd. Het onderzoek van het lectoraat Identiteit van dr. W. Fieret (Hoornbeek College) maakt dit duidelijk.

Het afbreukrisico, om te breken met opvoeding en kerk, is dus groter dan vaak wordt verondersteld. Dit klinkt niet onbekend. Ook vanaf de kansels wordt dit vaak benoemd. Het woordje 'nog' wordt veelvuldig gebruikt, maar impliceert duidelijk dat het dus zo niet zal blijven. Onderzoeken geven aan dat de kerkverlating in de komende jaren fors zal doorzetten. In het boek "De hunkerende generatie" van drs. Els van Dijk staat de uitspraak:

'Als jongeren de kerk verlaten, heeft de kerk al veel eerder de jongeren verlaten'. Een veelzeggend citaat. Het is inderdaad een hunkerende generatie. Hoe kunnen we onze kinderen daarin tegemoet komen?

Als we dit nu tot ons door laten dringen, wat staat ons dan, biddend, te doen?

Enkele uitgangspunten die handvatten kunnen zijn in de benadering van deze ontwikkelingen zijn:

1) De integrale benadering. Het kind van de ouders is het dooplid van de gemeente en de leerling van de school. Daarin ligt dus de gezamenlijke verantwoordelijkheid. Natuurlijk heeft iedere opvoeder zijn eigen verantwoordelijkheid en blijven de ouders de eerst verantwoordelijke voor de opvoeding van de kinderen. Luther zei eens: 'Ouders zijn de handen van God'. Maar deze denkwijze en integrale benadering kunnen wel een ander zicht geven op de gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het gaat bij alle drie de geleidingen toch om het hart van het kind? Belangrijk is dan betrokkenheid, afstemming, de dialoog over opvoedingsvraagstukken. Concreet: hoe mooi vin-

den jonge kinderen het als de op school te leren Psalm gezongen wordt in de kerk en als dit ook even genoemd wordt. Fijn als predikanten in een aparte preekbespreking aandacht geven aan de jongeren en hun beleving van de eredienst en het geloof. Oudermorgens, moedergesprekken, ouderavonden en gemeenteavonden in afstemming tussen school en kerk die deze integraliteit vorm kunnen geven. Het gaat echter niet alleen om de activiteiten, maar om onze grondhouding: kinderen van de gemeente! Voelen de kinderen en jongeren het aan dat zij 'onze' kinderen zijn? Bewogenheid en betrokkenheid: het zijn essentiële pijlers in het behoud om onze jongeren bij het Woord.

- 2) Waarden en normen of traditie en regels? Jongeren zijn kinderen van hún tijd. Concreet betekent dit dat de vragen van nu ook vragen om een adequaat antwoord in rapport met deze tijd. Als we constateren dat jongeren onderdeel uitmaken van een netwerksamenleving, moeten we proberen daar op in te spelen en mee om te gaan. Regels zijn nodig, blijven altijd nodig, maar houding en waarden zijn bepalend. Deze kunnen we voorhouden, maar voorleven is authentiek. Als gezindte hechten we aan bepaalde tradities en regels. Dit is goed en legitiem, maar als onze jongeren genuanceerder hiermee omgaan, hoeft dit nog niet altijd te betekenen dat Bijbelse kernwaarden (onder meer de Tien Geboden) worden aangetast.
- 3) Ook moeten we ons realiseren dat bepaalde cultureel gebonden waarden typisch Nederlands zijn en daarmee voor jongeren, die in een bredere context opgroeien, van andere waarde zijn. Het is daarom belangrijk dat we voortdurend focussen op de Bijbelse kernwaarden die tijdloos zijn en houvast bieden in een veranderende en seculiere omgeving.
- 4) Relatievorming. Voor ieder mens zijn relaties belangrijk. In de eerste plaats in het gezin of binnen de familie. Ook de relaties op school zijn belangrijk. Binnen de kerkelijke gemeente zijn er onderlinge contacten, via de jeugdvereniging, zaterdagavondjeugdwerk, contacten met een ouderling of speciale momenten met de predikant. Een waardevolle activiteit is ook om oud en jong bij elkaar te brengen



Wat jongeren bindt aan het Woord, is het leven naar het Woord, leven vanuit het Woord in woord en daad.

op een gemeenteavond. Prachtig als de jongeren een dergelijke avond initiëren en organiseren. Niet alleen relaties binnen een geleding zijn van belang, juist ook het contact tussen de geledingen. Tegen de stroom van de individualisering in, mogen wij bouwen aan relaties. Te midden van de digitalisering moeten we werken aan ontmoetingen, niet via de digitale kanalen maar fysiek. Het is belangrijk dat we hier aan blijven werken binnen de kerken, het onderwijs en de gezinnen.

Echt tijd voor elkaar hebben te midden van alle drukte is nodig om tot werkelijke ontmoeting te komen. De hunkerende generatie verdient deze aandacht.

- 5) Opdat zij hun hoop op God zouden stellen! Dat lezen we in Psalm 78:7. Het woord 'opdat' veronderstelt dat er onderwijs aan vooraf is gegaan. Onderwijs vanuit de kerk, het gezin en de school. Onderwijs dat gericht is op het maatschappelijke leven, op een leven als chris-

ten in een seculiere samenleving. Jongeren vragen om toerusting, om vorming. Hoe kunnen zij, te midden van een omgeving die totaal vreemd is van de dienst van de Heere, hun leven als christen invulling geven? Waarin moeten zij hun houvast vinden? Psalm 78 reikt dat zo mooi aan: 'Verborgenheden, loffelijkheden des Heeren, Zijn sterkheid en wonderen'. Wat een schat aan levenswijsheid reikt Gods Woord ons aan, om door te geven, om over te spreken. Niet soms maar altijd, volgens Deuteronomium 6:7-9. Daar wordt ook niet gesproken over wie welke taak daarin heeft. Een strikte scheiding in het vraagstuk 'van wie is het kind' wordt niet gemaakt. Het zijn de kinderen van de gemeente, de jongeren van de scholen, ónze kinderen!

Van wie is het kind? Niet van ons, maar zeker niet van de Staat. Het zijn geleende panden aan ouders waar we gezamenlijk met zorg, liefde en aan-

dacht om heen (moeten) staan. Ervaren de kinderen dat ook zo? In de gebrokenheid van het menselijk bestaan is er momenteel zoveel om dankbaar voor te zijn wat we als gezindte mogen hebben. Maar we gaan er vaak zo verkrampt of materialistisch mee om. Dat stoot af. Daar prikken jongeren doorheen. Dan is het buitenkant en dan gaan we het echt verliezen, ook in de strijd, de strijd der geesten die woedt en toenemen zal, zeker ook in Nederland. Jongeren vragen om echtheid!

Wat jongeren bindt aan het Woord, is het leven naar het Woord, leven vanuit het Woord in woord en daad. Biddend, zoeken naar de verbinding, in het verwachten van Zijn trouw, die zelfs rust op het late nageslacht (Psalm 103). Mogen we zo gezamenlijk de namen van onze kinderen in Zijn Handen leggen? Opdat zij, om Jezus wil, het mogen leren 'Zie Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd' (Jesaja 49:16).

Rhenen,

P.W. Moens

Even maar...



De kerk, een geloofszaak

Gods inzetten zijn zo wezenlijk voor het zielenleven. De kerk is zelfs een geloofszaak. Het feit dat er een kerk is, dat iedereen schuldig is zich bij deze kerk te voegen, de kenmerken van de kerk en ook van haar leden, dat er drie ambten (behoren) te zijn. Het komt allemaal in onze Nederlandse geloofsbelijdenis in zes artikelen aan de orde. Daarna de nadere uitwerking met betrekking tot de drie ambten: de dienaren van het Woord, de ouderlingen en de diakenen. Tenslotte wordt de orde of tucht in de kerk als gegrond op de Schrift beleden. We zouden dit misschien niet zo in een geloofsbelijdenis verwachten. Maar onze NGB vindt het nodig om dit alles vrijmoedig en uitvoerig te belijden. Voor God en mensen. Dan is het goed om te bedenken dat in de tijd dat dit zó werd beleden de zaak van de kerk aangevochten was. Dat de orde

in de kerk vaak nog ver te zoeken was. Maar toch: ambten en orde, tucht en discipline zijn zaken van levensbelang voor al Gods ware kinderen, de eeuwen door. Het wezen van de kerk wordt zichtbaar in het samenkomen en in de ambten en Gods dierbare inzetten. Zeg me, hoe u over Gods inzetten spreekt. Dan zal ik u zeggen wie u bent.

Vervolgens is het ook opvallend welke plaats de geloofsartikelen 27 tot 32 in de NGB innemen. Ze staan direct achter artikel 26. En dat spreekt teer en pastoraal over: de enige voorbedding van Christus. Leest u het maar aandachtig na. Want uit het feit dat de verhoogde Middelaar bidt volgt dat er een kerk is en blijft. Dat moeten we eens goed overdenken! Het samenkomen, de inzetten van de Heere hebben alles te maken met de voorbede van de Middelaar. Als Hij niet zou bidden, dan wa-

ren Gods inzetten er niet meer. Wanneer Hij zou ophouden met pleiten en bidden, dan was er geen kerk meer. Alleen Zijn voorbede is de waarborg dat er inzetten des Heeren zijn. Het is goed om in een tijd van 'geloven op je eentje', van een evangelische anti-ambt-sfeer, om dit goed te beseffen. Tegen de achtergrond van de kerkelijke zorgen in 1563 klinken deze woorden zo helder en vrijmoedig. Opdat ook in een tijd als de onze het eveneens geloofd en beleden zou mogen worden. Zullen we artikel 26 enerzijds en 27/32 anderzijds dichtbij elkaar houden; eerbiedig napreken en de troost ervan afsmecken? De biddende Koning kan niet zonder onderdanen zijn. Daarom zorgt God voor Zijn kerk. '...hoewel zij soms een tijdlang zeer klein en als niet schijnt gekomen te zijn in de ogen der mensen (NGB 27).'

v. A.

Van het Curatorium

De curatoren van de Theologische School, in vergadering bijeen op maandag 2 juni, dinsdag 3 juni en woensdag 4 juni, kunnen u tot hun blijdschap het volgende meedelen. Na het gehouden examen zijn met ingang van dinsdag 10 juni 2014 voor de gemeenten beroepbaar gesteld:

Kandidaat P. D. den Haan
Havenweg 3
4455 AL Nieuwdorp

Kandidaat H.A. van Zetten
Noorderkroon 43
3902 VB Veenendaal

De HEERE verlene onze broeders de hulp en de leiding van de Heilige Geest.



Links kandidaat Den Haan, rechts kandidaat Van Zetten.

Hij Zelf mocht hen, uit de beroepen die zullen worden uitgebracht, in Zijn gunst een gemeente aanwijzen. De grote Zender, Die in Zijn goedheid nog verkondigers van de blijde Boodschap zendt tot wie Hij wil en wanneer Hij wil, schenke hen een arbeidsveld. Een plaats waar zij in diepe afhankelijkheid van de Koning van de Kerk naar de begeerte van hun hart het ambtelijke werk mag verrichten. 'Hij Die u roept, is getrouw, Die het ook doen zal' (1 Thess. 5:24).

De studenten H. Brons, H. van der Heiden en W. A. Zondag zijn bevorderd naar het vierde leerjaar.



Links proponent Al-Chalabi, rechts proponent Schot.

De studenten M.T. Al-Chalabi en M.H. Schot zijn bevorderd naar het derde leerjaar. Zij mogen nu naast hun studie in de gemeenten uitgaan om te proponeren op de zondagen en één keer per maand in een weekdienst. In de vakanties mag ook een (extra) weekdienst worden afgesproken. De HEERE mocht hen rijkelijk de opening in Zijn Woord door Zijn Geest schenken; dan is er ook getuigenis van Gods werk in de gemeenten.

De studenten E.J. Boudewijn, J.B. Huisman, J. de Kok en W. Mouw zijn bevorderd naar het tweede leerjaar. De Heere mocht hen en de broeders H.J. Agteresch, M. Blok en H.E.P. Fortuyn, die op dinsdag 26 augustus hun studie zullen aanvangen, onder Zijn bewarende en beschuttende vleugelen dekken.



Ds. L. Blok

Er werd ook afscheid genomen van ds. L. Blok als vaste docent. Ruim dertig jaar doceerde hij de vakken dogmatiek, catechetiek en liturgiek. Ook gaf hij de lessen in

de Bijbelse talen. In het cursusjaar 2014-2015 blijft ds. Blok als vakdocent Hebreeuws en Grieks nog aan de school verbonden. Met hartelijke woorden is hij door de voorzitter bedankt voor alles wat hij voor de Theologische School heeft mogen betekenen. Met de liefde van zijn hart heeft hij een lange reeks studenten mogen onderwijzen in zulke belangrijke vakken. De God van de geslachten schenke onze broeder, samen met zijn vrouw, bij het ouder worden nog gezegende jaren (Ps. 92:14v). Het proponeren - en andere activiteiten - van de studenten vinden vanaf heden plaats onder verantwoordelijkheid van de docent homiletiek ds. G.J. van Aalst. De verhoogde Christus bevestigde onder ons Zijn belofte dat Hij met Zijn Kerk zal blijven: 'En zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot aan de voleinding der wereld'.

De Heere mocht gedurig de hof van ons hart, van onze gezinnen en van onze gemeenten met de ontdekkende bediening van de noordenwind van Zijn Geest doorwaaien, opdat de zuidenwind Zijn liefelijke vrucht mag openbaren. Dat die Liefste toch tot Zijn hof kwame en ate Zijn edele vruchten. Wat zouden wij daar toch goed mee zijn! Het gaat om de eer en de zaak van de Koning.

Mogen wij de arbeid aan onze Theologische School bij de voortduur in uw voorbede aanbevelen. Voor de uitgaven ten nutte van het onderwijs aan de opleiding van de aanstaande dienaren des Woords doen wij met vrijmoedigheid een beroep op uw milddadigheid. Namens het curatorium,

ds. J.J. van Ekeveld, *voorzitter*
ds. M. Karens, *secretaris*

Diaconaat in de participatiesamenleving

Kerken moeten meer aandacht besteden aan diaconaat, zonder dat dit ten koste gaat van de zorg voor de eigen gemeenteleden. Op zaterdag 17 mei 2014 werd aan dit vraagstuk in Veenendaal een symposium gewijd. Tijdens dat symposium stond de uitkomst van het onderzoek "Help" centraal. Uit dat onderzoek bleek dat als diakenen en gemeenteleden een cijfer zouden moeten geven voor diaconaat binnen en buiten de gemeente, het eerste een 7,5 scoort en het tweede een 5,7. Als het aan de ondervraagden uit de deelnemende kerken ligt, komt er in ieder geval meer oog voor de naaste buiten de kerk.

Het onderzoek "Help" had geen betrekking op onze gemeenten, maar op de Christelijke Gereformeerde Kerken, de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt en de Nederlands Gereformeerde Kerken. Toch is het van belang om in onze gemeenten na te denken over de vraag hoe de kerk de zorg voor de naaste in nood, ook buiten de gemeente, vorm kan geven en of daar wellicht meer aandacht voor moet komen dan tot nog toe het geval is. Ik wil proberen in twee artikelen daar enige aanzetten voor te geven, zoals ik dat onlangs al heb gedaan voor een kring van vrienden rond het evangelisatiewerk.

Participatiesamenleving

We leven in een participatiesamenleving. Dat wil zeggen in een samenleving waarin de burger meer verantwoordelijkheid krijgt en moet nemen om zelf vorm te geven aan zijn toekomst en bij te dragen aan de samenleving. Het gaat dus om een samenleving waarin de burger gestimuleerd wordt zelf verantwoordelijkheid te nemen en geactiveerd wordt een bijdrage te leveren aan maatschappelijke processen.

Nu de overheid op vele terreinen terugtreedt, kan de kerk van grote betekenis zijn in de participatiesamenleving. Het hoort bij de identiteit van de kerk om zorg te dragen voor de naasten. Het wel doen aan alle mensen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs, is een blijvende opdracht. De kerken willen zeker zorg geven als het goed is. Het behoort tot hun taak. De rol van de kerk is in de tweede helft van de twintigste eeuw vanwege de verzorgingsstaat kleiner geworden. De kerken worden geroepen een deel daarvan nu weer op zich te nemen. Niet als een soort verplichting die de overheid oplegt, maar vanuit de Bijbelse roeping. Het mag niet zo zijn dat de overheid de kerk ziet als een welkome speler op het terrein van de zorg, waarop de overheid een deel van haar verplichtingen kan afwentelen. Zo zag

de vroegere burgemeester van Amsterdam, Job Cohen, de plaats van de kerk. Niet als een eigensoortig instituut naast de overheid, maar als een maatschappelijke organisatie die een welkome aanvulling of vervanging levert voor de taak van de overheid.

Verbinding met de samenleving

Het uitoefenen van de diaconale taak van de kerk vervult niet alleen een belangrijke functie binnen de gemeente, maar ook daarbuiten. Juist daardoor kan de kerk laten zien wat het betekent God lief te hebben boven alles en de naaste als zichzelf. Zo wordt de verbinding gelegd met de samenleving door concrete daden van hulpbetoon. Daarvoor lenen zich de omstandigheden, waar een terugtrekkende overheid de ruimte opent voor de kerk om haar diaconale taak gestalte te geven. Juist in een tijd van seculiere tegenwind kan hierdoor de plaats en het nut van de kerk in de samenleving worden getoond.

De dienst van de barmhartigheid is onlosmakelijk verbonden aan de dienst van het Woord, de bediening van de sacramenten en de geboden. Het antwoord op vraag 103 van Zondag 38 is daar duidelijk in. God gebiedt in het vierde gebod ook 'de armen christelijke handreiking te doen'. Hieruit blijkt dat de prediking een centrale plaats inneemt. De bediening der verzoening heeft echter ook een diaconaal aspect. De bediening van de verzoening heeft consequenties voor de levensstijl van de gemeente in een wereld in nood. Nood, die ook in de eigen gemeente voorkomt. 'Vanuit de verkondiging van Gods barmhartigheid worden wij geroepen tot barmhartigheid jegens elkander. Veel grondwoorden in de Schrift (barmhartigheid, gerechtigheid, liefde, vrede, heil, verlossing, genezing, hulp) hebben een diaconale spits' (A. Noordegraaf in "Lof en dienst", 1987).

In de prediking moet de gemeente worden opgeroepen tot offervaardigheid, zoals Paulus dat deed voor de gemeente van Jeruzalem. Paulus geeft daarbij ook de reden aan waarom die liefdedienst geboden is. 'Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden' (Rom. 8:9).

(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout



Kerken moeten meer aandacht besteden aan diaconaat, zonder dat dit ten koste gaat van de zorg voor de eigen gemeenteleden.

Een Goddelijke bevestiging

Deze week, op maandagmiddag, mochten we na een kort bezoek aan Canada, waar we onze oudste dochter hebben wonen, weer thuis komen op de plaats waar de Heere ons gesteld heeft.

Zij woont het kortste bij van de kinderen, maar toch altijd nog wel een 6 uur rijden. De anderen, met de kleinkinderen, wonen op zijn minst 12 uur rijden hier vandaan. Of zelfs over de oceaan. Maar dat wist u waarschijnlijk al.

Die maandag is in Amerika "Memorial Day". Dat is een dag waarop de gevallen in de oorlogen waarin dit land meegevochten heeft, herdacht worden. Dat is natuurlijk een goede zaak. Mensen en wat zij voor land en volk gedaan hebben, zijn zo spoedig vergeten. Daarom een herdenkingsdag.

De trouw van God

Het is erg dat we het zeggen moeten, niet alleen mensen, hun werk, hun opoffering, worden snel vergeten, maar ook de Heere Zelf en wat Hij gedaan heeft.

Daarom heeft de Heere voor Zijn Kerk ook herdenkingsdagen ingesteld. Dagen waarin het klinkt: "Doe dat tot Mijn gedachtenis", waarop de dood van Sions Koning mag worden verkondigd en zichtbaar gepredikt in het gebroken brood en de vergoten wijn. Ook de zogenaamde feestdagen, hoewel niet door Hem als zodanig inge-

steld, kunnen wel herdenkingsdagen worden genoemd. De herdenking van de geboorte, het lijden en sterven, de opstanding en, zoals voor ons gisteren, de hemelvaart van Christus, en tenslotte de uitstorting van de Heilige Geest op de Pinksterdag. Het is goed de heilsfeiten op de gestelde tijden te gedenken. Het is een voorrecht, maar ook zo nodig, iets van de vrucht van die heilsfeiten bevindelijk te mogen kennen. Soms geeft de Heere Zelf ook op een andere datum een herdenkingsdag.

Zo was het afgelopen zondag in Canada toen we de gemeenten van Brant County, het vroegere Ancaster, en St. Catharines mochten dienen.

Nee, een officiële herdenkingsdag was het niet. Gelukkig maar, want we zijn allen afgodendienaars en de grootste afgod waarvoor we buigen, is het eigen ik, als de Heere het niet verhoedt. En zelfs in het schrijven over wat de Heere gegeven heeft, kan zo gemakkelijk het eigen ik er weer tussen kruipen.

Toch zegt de dichter: "Ik zal gedenken hoe voor dezen ons de Heere heeft gunst bewezen."

En gunst, vrije gunst alleen, was het wat God bewees en wat hij bewijzen zal aan een volk dat Hem zo vaak vergeet en Hem verdriet aandoet door hun gedurig afwijken van Hem.

Het was mei 1984, nu 30 jaar geleden, dat we voor het eerst de overtocht maakten naar Canada, op verzoek van de kerkenraad van St. Catharines,

de gemeente waarvan we het beroep hadden moeten aannemen. Het doel was: kennismaking met elkaar en het nodige regelen en afspreken ter voorbereiding van de overkomst, die uiteindelijk in augustus zou plaatsvinden.

Daarbij het verzoek: op de zondag in de gemeente voor te gaan.

Dat betekende dan wel je eerste dienst in het Engels. Zo is het gebeurd. Die zondagmorgen mochten we luisteren naar het lezen van een catechismuspraak van ds. G.H. Kersten en zongen we voor het eerst de voor ons zo vreemde psalters, zittend in een vreemde kerk.

's Middags moesten we preken, in een voor ons nog zo vreemde taal. Het was over Joh. 21:15-17. De bekende geschiedenis van de examinatie van een gevallen ambtsdrager in die ene, zo onmisbare zaak, de liefde tot zijn Meester. Een liefde, zo nodig ook om voor Zijn lammeren en Zijn schapen zorg te dragen.

De vervulling van Zijn woord en belofte gaat zo vaak door het onmogelijke heen, opdat ze zich verwonderen zullen.

's Avonds was het vervolg aan de beurt, in de moedertaal, over het onderwijs met betrekking tot de toekomst, over hoe het zou zijn als Petrus oud geworden zou zijn, uit vers 18 en 19, met het bevel, voor alle tijden en eeuwen aan al Zijn knechten en kinderen: "Volg Mij."

De Heere hielp die dag en wel heel bijzonder in die middagdienst.

Dat heeft Hij al die jaren daarna ge-



Kerkgebouw van de gemeente van Brant County, het vroegere Ancaster.

daan. Het was de trouw van de Heere alleen dat we afgelopen zondag, naar de tijd in het kerkelijk jaar, weer over diezelfde teksten in Canada mochten spreken.

Gedragen en verdragen. Geholpen en getrouwelijk geleid. Naar Zijn belofte uit Psalm 107 "En Hij leidde hen op een rechte weg, om te gaan tot een stad ter woning."

Er waren toch indrukken van de trouw en zorg van de grote Opperherder, in alle zorgen, onmogelijkheden en omstandigheden betoond.

Het is alles gegeven goed. Het is genade alleen. Hij, die dierbare Koning en de grote Ambtsdrager alleen heeft het gedaan. Hoe waard is Hij het Hem alleen de eer te geven.

Hij bevestigt Zijn eigen Woord

De dichter heeft erom gevraagd. "Gedenk des woords, tot Uw knecht gesproken, op hetgeen Gij mij hebt doen hopen." Een gedenken waarin Hij toont dat Hij Zelf het heeft gesproken en dat ook bevestigen wil. Wat was dat nodig voor de discipelen, die zo spoedig vergaten wat Christus hun beloofd en voorzegd had. Wat is het ook nodig voor Gods kinderen en knechten dat God terugkomt op Zijn eigen woord, waarop Hij ze verwachting heeft gegeven.

Dat doet Hij, ook al is het op Zijn tijd, als we er vaak niet meer op rekenen kunnen.

De vervulling van Zijn woord en belofte gaat zo vaak door het onmogelijke heen, opdat ze zich verwonderen zullen. Daar bleek deze week ook nog iets van.

Ik sprak met een weduwe uit een van onze gemeenten. Jaren geleden had ik haar man vaak ontmoet en leren kennen als een trouwe ambtsdrager met veel liefde voor Gods inzettingen. Al zou hij dat zelf nooit gezegd hebben. Hij stond immers overal buiten.

Nog vrij jong was hij toen hij na een ernstige ziekte overleed en zijn vrouw en kinderen achter liet. Een bekeeringsgeschiedenis vertellen, nee, dat deed hij niet. Maar zijn leven sprak en de vruchten van de liefde tot God en Zijn volk waren wel zichtbaar. De weduwe werd daar na het overlijden nu 22 jaar geleden, tot bemoediging op gewezen met Mattheüs 25, waar de vruchten van de uitgestorte liefde in het hart ook worden genoemd. Maar ook het genadeloon daarop toegezegd. "Want de Koning zal antwoorden en tot hen zeggen: Voorwaar zeg Ik u: voor zoveel gij dit een van Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt

gij dat Mij gedaan." Het was goed bedoeld, maar de bedroefde weduwe kon het er niet mee doen, toen haar dit als de tekening van het leven van haar man, voorgehouden werd. Een mens moet immers tot God bekeerd worden en door het volkomen werk, door de gerechtigheid van de enige Zaligmaker, Jezus Christus, met een heilig en rechtvaardig God verzoend worden. En wat was haar man zelf ook altijd bang geweest zich iets toe te eigenen, wat hem niet gegeven was. Zo had ze jaren in onzekerheid verkeerd en zich afgevraagd waar die nu toch aangeland was.

Tot op een paar dagen geleden. Ze kreeg een brief van iemand die ook in de wijngaard mag dienen. Ze deelde me er iets uit mee. De schrijver had werkzaamheden gekregen met de overledene die hij persoonlijk niet zo gekend had. En, zo vertelde ze me, de Heere had hem laten zien dat diens leven getekend was in het genoemde gedeelte uit Mattheüs 25, en dat de Heere Zijn eigen werk in hem gekroond en uit genade beloond had. Zo was de Heere op Zijn eigen woord, destijds in eenvoudigheid tot haar ge-

sproken, teruggekomen.

Dat doet de Heere nog. Daar valt de mens schoon buiten. Dat doet Hij alleen, omdat Hij de HEERE is, de getrouwe God van het verbond.

Wacht dan op de Heere, u die op Zijn Woord alleen leerde hopen, houdt moed, want Hij is getrouw en de bron van alle goed.

Wachten is geen gemakkelijk werk, dat is waar. Gelovig wachten is Gods werk. Een werk waarin een mens wel moet leren dat er van hem niets bij kan. Dat vrije, eenzijdige werk mogen Gods knechten nog verkondigen. En wat geeft het blijdschap en verwachting als er nog uitgestoten worden in de wijngaard, om als de Heere het geeft, dat eerlang ook te mogen doen. Hier en in het oude vaderland was er immers blijdschap dat enige mannen konden worden toegelaten tot de opleiding. Hij doe er genadig Zijn hoge goedkeuring over blijken en bevestig de Zijn eigen werk. Want dat werk alleen zal juichen tot Zijn eer, omdat Hij het gedaan heeft.

Grand Rippids,

ds. C. Vogelaar

Mijn zondig hart

Ik moet U alle dagen
Mijn wereldlievend hart,
O Zielenkoning klagen,
Met droefheid en met smart.
Mij ziele is inwendig
Verdorven en verkeerd,
Ja helemaal ellendig,
Als Gij mij niet regeert.

Richt Gij op in mijne ziele
Uw zaal'ge heerschappij.
Wil satans rijk vernielen,
Verbreek zijn macht in mij.
Ik heb U trouw gezworen,
O grote Opperheer.
Ik heb alleen verkoren
Te leven tot Uw eer.

Kom Jezus, o mijn Koning,
Ach, neem mijn zondig hart
En maak het tot Uw woning,
Dan is't bevrijd van smart.
Verbreek het en laat sterven
De ongerechtigheid.
Laat ik U toch niet derven,
Die alles voor mij zijt.

O, heilig mij van binnen,
Ja, roei de wortel uit.
Van mijn verdorven zinnen,
Opdat ik dit besluit:
Mijn grootste wens en bede,
O, zalig' Opperheer,
Zal zijn om hier beneden
Te leven tot Uw eer.

ds. J. Groenenwegen

De bijzondere wondervolle leiding des Heeren met wijlen ds. G. van Reenen

Toch werd ik al spoedig gewaar dat ik er nog niet was. Ik stond nog op datzelfde plekje vóór ik van de weg afweek. Wel had ik onvergetelijke lessen geleerd; die opgaande wilg was geknot; maar mijn verhouding waarin ik stond voor God was niet veranderd. Ik was niet van staat verwisseld, doch het rad dat de Heere in beweging had gezet, stond ook nog niet stil.

Het was op de Tweede Kerstdag die volgde op 28 november, toen de Heere tot mij overkwam en mij Jesaja 43 als ontsloten werd. Eerst werd ik gewezen op de eerste 2 verzen, daarna vers 3 en 4. Ja, het was mij alsof de Heere mij Jesaja 43 voorlas en op sommige plekken mij met nadruk wees. Ik luisterde stom van verbazing, en al helderder werd mij het deugdenbeeld des Heeren. Toen wees Hij mij uit vers 21 het doel waartoe Hij mij had geformeerd; daarna toonde Hij mij, wie ik was uit de verzen 22, 23 en 24.

Daar stond ik nu zoals Jozua de hogepriester in Zacharia 3, bekleed met mijn vuil gewaad. Nooit had ik iets anders gedaan dan zondigen; mijn beste verrichtingen en heel mijn godsdienst, het waren niet anders dan gruwelijke zonden. Ik stond stom als Jozua en wachtte mijn vonnis af, waarmee ik het volmaakt eens was. Ik had Gods deugdenbeeld lief, daarnaar had Hij mij geschapen, dat had ik geschonden. Dus moest God mij veroordelen, dat was Zijn recht en dat had ik lief.

Het was dus met mij afgelopen, en toen ik daar zo heilig zwijgend stond, met het doodvonnis in mijn hart... sprak God zo heilig, zo plechtig, zo nadrukkelijk: 'Ik ben het Die uw overtredingen uitdelg om Mij nentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet'. Nu was het mij alsof de Heere beval mij die vuile klederen uit te doen en wisselklederen aan te doen.

Ik was stom van verbazing. Daar ging het licht op over de verdienende oorzaak, de gekruisigde en verheerlijkte Middelaar. Ik viel als dood aan Zijn voeten, in heilige aanbidding. Ik kon hier niet van spreken. Ik was vol verwondering, vol aanbidding. Ik werd

al dieper ingeleid in het wonder, in de heerlijkheid van de Middelaar, o.a. uit Psalm 45:1 (berijmd). Dat heeft dagen geduurd. Overdag deed ik mijn werk, 's avonds bij mijn legerstede wachtte de Heere mij op, ontdekte mij nieuwe geheimen en dan lag ik weg te duizelen in zalige verwondering.

Het was een blijde tijd die ik toen doormaakte, doch 'de hemel wordt voor den hemel bewaard' heeft eens iemand gezegd, dat moest ik ook ervaren. Dat aangename leven werd al minder. De strijd begon weer. Dat is toch altijd zo: als het geloof in de ziel weer rust, niet werkende is, dan komen de oude vijanden weer voor de dag. Die oude satan en die oude Adam zijn twee gezworen bondgenoten. En die twee vinden hun vreugde en vermaak om dat nieuwe schepsel, dat in het hart van Gods gunstgenoten leeft, te kwellen en te bedroeven. Nehémia heeft eens gezegd: 'dat de blijdschap des Heeren onze sterkte is', daarom zullen die twee altijd trachten om ons van onze blijdschap te beroven. Die strijd u te beschrijven acht ik niet nodig. U weet er zelf alles van. Iets wil ik er toch van zeggen.

Al heel spoedig kwam de vraag waar mijn bewijzen waren dat mij de zonden vergeven waren? U praat daar wel over, maar waar is uw kwitantie? En ik moest eerlijk bekennen: ik had geen kwitantie, wel wist ik wat de Heere



Ds. G. van Reenen

gezegd had, maar een kwitantie had ik niet. Daarbij kwam dat soms al de vloeken van de Ebal en de weeën die in de Bijbel staan over mij werden uitgesproken, en ik had daartegen geen verweer. Bovendien hoorde ik in die dagen een dominee preken over de rechtvaardigmaking, en die stelde die zaak zo verschrikkelijk voor en dat kende ik niet. Het was er bij mij zo verschrikkelijk niet aan toegegaan (dat kon ook niet, omdat ik het met God eens was in mijn verderf; ik had God lief, Zijn deugdenbeeld lief, Zijn recht lief, en waar men het met de Heere eens is, daar is geen verschrikking). Men moet in dit stuk niet alle schaapjes over één kam scheren. De een van Gods kinderen passeert het recht Gods met veel meer benauwdheid dan een ander, bij wie het echter niet minder duidelijk is. De ene Israëliet ging met veel meer benauwdheid door de Rode Zee dan de andere. Sommigen zagen naar die vreselijke watermuur, en anderen naar die heerlijke wolkkolom.

(wordt vervolgd)

CGK-rapport Homoseksualiteit

De conclusie van de breedvoerige studie in opdracht van de Christelijke Gereformeerde synode is glashelder: De Bijbel biedt geen enkele ruimte voor het aanvaarden van homoseksuele relaties. Maar dan? Hoe verder, vooral met medegemeenteleden die homoseksueel gericht zijn?

Het rapport benadrukt in de eerste plaats dat de kerk hen in liefde aanvaardt en steunt, als mens, als medegemeentelid. Tegelijkertijd wordt opgemerkt dat deze broeders en zusters gebonden zijn, net als iedereen, aan het spreken van de Schrift. Dat betekent dat men zich - zoals wij allemaal -

onderwerpt aan het gezag van het Woord.

Pastoraat

Het rapport zegt dat gemeenteleden met een homoseksuele gerichtheid volwaardig en gelijkwaardig lid zijn van de gemeente. Net zo vatbaar voor de zonde als iedereen en even afhankelijk van Gods genade om staande te blijven in de worsteling tegen welke zonde dan ook.

Tegelijkertijd zijn zij ook kwetsbaar. Juist in de gemeente. Kwetsbaar voor onbegrip, harde veroordeling en besmukte afwijzing. Dat kan leiden - en leidt helaas meer dan eens - tot psychische problemen, depressie, angst, grote innerlijke onzekerheid en verwarring, hopeloosheid, tot aan wanhoop en zelfdoding toe. Dat moet ons ter harte gaan! Het gaat om medegemeenteleden die werkelijk lijden.

Het rapport wijst op de opdracht om deze medemens in nood te wijzen op Gods genade en om dat te doen vanuit het beginsel van oprechte naastenliefde. Tegelijkertijd mag die genade, ook in het pastorale contact, niet losgemaakt worden van de heiligheid van God. Onze Schepper wil dat wij mensen ons voegen in het spoor van Zijn geboden.

Houding

Aanvaarden als medemens, zorgzaam, hartelijk, en tegelijk nadrukkelijk gebonden aan de Schrift. Dat zou de basishouding genoemd kunnen noemen in de ontmoeting met de ander. Verder past ons vooral ootmoed. Te veel en te vaak hebben wij onze medemens met deze gerichtheid veracht of hard veroordeeld. En ondertussen oordelen we mild over onze eigen (heteroseksuele) zonden...

Dat wil overigens niet zeggen dat liefde en oordeel altijd tegenstellingen zijn. Maar wie Bijbels oordeelt, in liefde, ziet in ieder geval eerst de balk in zijn eigen oog. Die kijkt niet door het raam van de wet naar een ander, maar door de spiegel van de wet eerst naar zichzelf. En vanuit die verootmoedigde houding naar een ander.

Doel

In gesprek gaan is niet altijd eenvoudig, maar het is wel een plicht. Ambtsdragers behoren herders te zijn. Zij staan open voor wat de schapen op hun hart hebben. Dat is overigens niet alleen voorbehouden aan ambtsdragers. Er is ook het ambt van alle gelovigen, ook gemeenteleden horen elkaars lasten te dragen.

Als dat gesprek eenmaal is aangegaan, waarop moet dat gesprek dan gericht zijn? Die vraag wordt in het rapport vooral belicht vanuit het tot Christus gebracht worden en het in Christus zijn van de gelovige. Daarover worden mooie dingen gezegd. De vraag is echter of dat ons medegemeentelid verder helpt. Met een verwijzing naar Galaten 3 wordt geschreven over de genade van het ingelijfd zijn in Christus. De eigenheid van Jood of Griek zijn, van man of vrouw zijn, hoort daar helemaal bij. Zoals de 'eigenheid van' homoseksueel of heteroseksueel zijn daar -zo schrijft het rapport- ook helemaal bij hoort.

Daar wringt iets, lijkt me. Wie de homoseksuele gerichtheid of identiteit het gevolg noemt van de zondige gebrokenheid van de schepping, kan toch niet tegelijkertijd die gebrokenheid aanvaarden en als een blijvend onderdeel van herstel beschouwen? Het gaat bij dat herstel toch niet alleen om volkomen harmonie met ons eigen zelf alleen, maar ook om overeenstemming met Gods geboden?

Dat neemt niet weg dat in dit verband nuttige dingen gezegd worden. Zoals het onderscheid dat gemaakt wordt tussen zien, voelen, begeren

en handelen. Het begint 'niet in de slaapkamer maar in de bovenkamer'. Juist daar, in zien, voelen en begeren, roept God ons op tot strijd. Niet in eigen kracht, maar in biddende afhankelijkheid.

Die strijd is trouwens ook nodig tegen heteroseksuele zonden, zoals: het als man begerig kijken naar en fantaseren over andere vrouwen, of jezelf vanwege je eigen hart laten verleiden tot digitale prostitutie. Dat is net zo goed overschrijding van Gods gebod en bedoeling. Laten we niet selectief zijn in ons oordeel en in onze afwijzing van zonden. Het gevaar bestaat dat in de gemeente allerlei heteroseksuele zonden onbesproken blijven. Zoals seksuele contacten voor of buiten het huwelijk. Het lijkt erop dat we daar minder van schrikken dan van de mededeling van iemand die meldt te moeten strijden tegen zijn of haar gerichtheid, zonder dat er ooit sprake is geweest van seksueel contact. Meten we dan niet met de persoonlijke maat in plaats van met de Bijbelse maat? Kritische zelfreflectie is dringend nodig.

(wordt vervolgd)

Kampen,

ds. Joh. IJsselstein

BOEKENNIEUWS



"De dominee die niet meer preken mocht. Over het leven van ds. J. Koelman", ds. C.J. Meeuse; uitg. de Ramshoorn, Goes, ISBN 9789461150585; 126 blz.; € 14,95.

Over ds. Jacobus Koelman verscheen een verhaalboek dat is geschreven door een Goesse predikant, van illustraties is voorzien door een Goesse tekenaar en op de markt is gebracht door een Goesse uitgever. Het verhaal vindt ook - deels - plaats in Zeeland.

Koelman begint zijn ambtelijke loopbaan als ambassadepredikant in Kopenhagen en Brussel, en dient vanaf 1662 de gemeente te Sluis. Hij benoemt concreet de zonde en waarschuwt ertegen, ook als het overheidspersonen betreft. Hij wil niet de liturgische formulieren gebruiken en de kerkelijke feestdagen vieren,

wat hem duur komt te staan. Uiteindelijk verbant de overheid hem uit de stad. Koelman leidt een zwervend bestaan. Hij wordt onterecht behandeld, alsof hij een gevaarlijk dwaalleraar is. De verbannen predikant dient Gods Kerk door het schrijven van boeken en het vertalen van boeken uit het Engels.

Ds. C.J. Meeuse schreef al eerder over deze nadere reformator. In dit boek, dat deel uitmaakt van een historische verhalenserie voor jongeren, beschrijft hij Koelmans leven en werk dus in verhaalvorm. Achterin het boek staan twee bijlagen. Deze gaan over "Koelman over de opvoeding" en "Hoe het nu is in Sluis". Het boek is bedoeld voor lezers van 10 jaar en ouder, ook voor volwassenen. De schrijfstijl is helder en aansprekend.

In hoofdstuk 3 laat de auteur enkele passages meelezen uit brieven van Koelman aan zijn zus Sara en zijn aanstaande

vrouw Anna Hus. Bijlage 1 bevat regels uit Koelmans bekende werk "De plichten der ouders, vragen uit zijn Drieërlei catechismus" en een voorbeeld uit zijn "Twintig zonderlinge voorbeelden van vroeg-bekeerde en jong-stervende kinderen". De geciteerde zinnen zijn soms ingewikkeld. Ze zijn evenwel de moeite waard.

We leren Koelman uit deze passages kennen als een predikant die het ging om de praktijk der godzaligheid. Hij had zelf geen kinderen, maar hij had wel hart voor kinderen. 'U dient hun te vragen; zo houdt hij de ouders voor, 'hoe het gaat met hun bidden; wat ze bij het lezen en bij het beluisteren van Gods Woord ondervinden; en welke vreugde zij hebben bij het lezen en het horen van goede boeken, enzovoort' (blz. 113, 114).

Af en toe onderbreekt de auteur het verhaal om een korte toepassing voor

de lezer te maken. Als hij bijvoorbeeld beschrijft dat Koelman zijn zus Sara aanspoort om de Heere te zoeken, stelt hij de vraag: 'Zouden er nog veel broers en zussen zijn die zo met elkaar schrijven en die elkaar daarbij willen helpen?' (blz. 25, 26).

Het boek bevat fraaie tekeningen van de hand van Rino Visser, maar ook andere illustraties. Een grondiger correctie had enkele storende taalfouten kunnen voorkomen.

De uitgever heeft opnieuw een stukje van de kerkgeschiedenis voor jongeren toegankelijk gemaakt. Dit boek kan een opstapje zijn om Koelmans eigen boeken te lezen. 'Nu zal de Heere nog heerlijk worden als mensen een zegen krijgen door het vele werk dat dominee Koelman heeft mogen doen' (blz. 106).

Schoonrewoerd,

L.J. van Belzen

Het werk van de Heere Jezus Christus op Golgotha was voor hen een steen des aanstoets. Ze vallen niet voor Hem neer, maar over Hem.

Laten we de Jood niet ver weg zoeken. Een meelevend kerkmens kan zich immers ook ergeren aan vrije genade. We kunnen als een 'rijke jongeling' in de kerk zitten.

En dan de Griek. De Grieken waren de mensen van de wijsheid, van de filosofie. Denk aan de Areopagus, waar Paulus over de opstanding sprak. Voor hen was dat dwaasheid.

Een Griek denkt zelf tot God te kunnen opklimmen. Grieken zijn er ook in de kerk. Mensen die voortdurend redeneren. Dat kan op verschillende manieren. Er zijn er die redenen: ik ben een zondaar. Christus is voor zondaren gekomen, dus... Dat 'dus' is zo gevaarlijk.

Aan de andere kant zijn er die heel rechtzinnig maar dodelijk gerust voortleven. Wat zegt dit alles veel over onze doodstaat.

Maar daartegenover staan de woorden van Paulus: 'Doch wij prediken.'

In de Gekruisigde is redding te vinden voor zondaren. 'Maar hen die geroepen zijn, beide Joden en Grieken, prediken wij Christus.'

Dat is het Goddelijke welbehagen. Hij is het Die zondaren toebrenghet en hen ook vasthoudt. Als deze verkiezing er niet was, zouden we de deuren van onze kerken wel kunnen sluiten. Maar nee, God zoekt zondaren op en blijft ze vasthouden. En dat wordt voor Gods kinderen een steeds groter wonder.

De prediking van het Woord is het middel. Het is een zwaard in de hand van de Heilige Geest. Het doet kracht. Dat is geen brute kracht maar liefdeskracht.

Hoogmoedige Joden en wereldwijze Grieken worden erdoor verbroken. Dan gaan ze zoeken. In onszelf is geen vrede te vinden. Maar er is een volkomen Zaligmaker: Christus de Gekruisigde.

Na het lezen van het formulier vond de handoplegging plaats waaraan, naast de bevestiger, de predikanten Zippro, Moerkerken, Van Aalst, L. Blok, P. Mulder en onderling T. Schultink deelnamen.

Daarna spreekt ds. G. Heijkamp zijn broer en medebroeder, en ook de familie, kerkenraad en gemeente hartelijk toe.

De gemeente zingt haar predikant vervolgens staande het eerste vers van Psalm 20 toe.

's Avonds deed ds. P.G. Heijkamp intrede in onze gemeente. Hij bediende Gods Woord uit 1 Korinthe 3, de eerste negen verzen, waarin hij met name stilstond bij vers 7.

Het thema van de preek was: 'Gods ak-

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Hilversum en Oostkapelle:
kand. H.A. van Zetten te Veenendaal;
Te Urk: ds. A.H. Verhoef
te St. Catharines (Ontario-Canada).

■ BEVESTIGING EN INTREDE KANDIDAAT P.G. HEIJKAMP TE EMMELOORD

Op donderdagmiddag 22 mei jl. werd kandidaat P.G. Heijkamp bevestigd tot predikant van onze gemeente. Zijn broer, dominee G. Heijkamp uit Enkhuizen, ging in deze dienst voor. Hij wees op de zegen voor onze gemeente. De Heere heeft grote dingen gedaan. Na een vacante periode van ruim 21 jaar mochten we weer een eigen herder en leraar ontvangen.

De tekst voor de preek was 1 Korinthe 1, de verzen 23 en 24. Het thema: Christus de Gekruisigde, werd in drie punten overdacht. 1. De prediking van de Gekruisigde. 2. De verwerping van de Gekruisigde. 3. De redding in de Gekruisigde.

'Doch wij prediken Christus, den Gekruisigde,' mag Paulus zeggen. Hij predikt Hem in Korinthe, een zondige havenstad. Maar wel een stad waarin de Heere Zijn kinderen heeft. In het 21^e vers van 1 Korinthe 1 wordt gesproken over de 'dwaasheid der prediking.' Maar door deze pre-

diking zullen zondaren zalig worden. Het is het middel dat God zelf heeft aangewezen, waardoor Hij zondaren uit de duisternis wil trekken en Zijn volk wil onderwijzen.

Paulus heeft grote zorgen over de gemeente. Er is veel onderlinge verdeeldheid en wereldgelijkvormigheid. De prediking roept weerstand op. Voor de Joden is ze een ergernis en voor de Grieken een dwaasheid. En toch: 'Doch wij prediken Christus de Gekruisigde.' Paulus kan niet anders. Dit is de opdracht die de Heere hem geeft. En zo moet elke ware knecht deze boodschap verkondigen.

'De Gekruisigde.' Daar zit de ergernis voor de Jood. Een Messias die de vloekdood is gestorven? Nee, dat willen ze niet. Paulus predikt het volle raadsplan, verlossing door Christus. Zo moet het. Dat geldt ook voor de predikanten in onze tijd. Zou er één preek mogen worden gehouden waarin deze Gekruisigde Christus niet centraal staat? Een prediker moet aandringen achter de kudde, met bevel van bekering en geloof. Hij moet wijzen op de aangrijpende waarheid: we hebben gebogen voor de satan, de zonde en ons eigen ik, en wijzen op de Weg ter ontgating.

De Joden begonnen niet bij Adam, maar bij Abraham. Ze beschouwden zichzelf als rechthebbende verbondskinderen.

ker'. De drie gedachten die werden uitgewerkt: 1. Het werk op die akker. 2. De arbeiders op die akker. 3. De wasdom op die akker.

In de gemeente van Korinthe heerste verdeeldheid, ook onder Gods kinderen. De een zei: ik ben van Paulus; en een ander: ik ben van Apollos. Paulus is bezorgd en tracht hun het verkeerde van hun gedrag te laten zien. Verdeeldheid is geen vrucht van de Heilige Geest, maar van de oude natuur. Waar liefde woont gebiedt de Heere den Zegen. Voor zijn onderwijs gebruikt de apostel een beeld uit de natuur. Hij stelt de gemeente voor als een akker. En dan is dat niet de akker van Paulus of van Apollos. O, nee: het is Gods akker.

De planter kan nog zo ijverig zijn, en de gene die mag natmaken nog zo getrouw, maar ze kunnen niet voor vruchten zorgen. Zoals in de natuur een landbouwer niet één plantje zelf kan laten groeien, zo is het ook in het Koninkrijk van God. En daarom lezen we in vers zes: 'maar God heeft de wasdom gegeven.'

Onze predikant spreekt de hartelijke wens uit om in onze gemeente te mogen werken. Niet als een dienaar van mensen, maar als een dienaar van de hemelse Landman. Net als Paulus is hij een gezant. Hij mag de boodschap brengen dat er doen aan is voor wetsovertreders. Aan mensen die uit zichzelf alleen maar stinkende vruchten voortbrengen. Maar Christus is niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaren tot bekeering. Dat jongeren en ouderen tot Hem gebracht mochten worden.

Als het Zaad wordt gestrooid gebeuren er twee dingen. Of het mag vallen in een wel toebereide aarde, of het werkt ergernis. De boodschap van zonde en genade is niet naar het hart van een natuurlijk mens. Als we horen dat we verloren liggen en gered moeten worden, kan de vijandschap oplaaien.

Maar toch is het zo goed om te buigen voor dit Woord, omdat het Gods Woord is. Het wordt gebracht door arbeiders die het helemaal niet waard zijn om op de akker te werken. Predikanten mogen niet op een voetstuk worden geplaatst. In zichzelf zijn ze niets.

Als dat beleefd wordt, raken ze hun hoogmoed kwijt. Maar de Heere wil wel mensen gebruiken in Zijn dienst. Ds. Heijkamp wenst af te wijzen van hemzelf en te wijzen naar de hemelse Landman. Omdat Hij verheerlijkt zal worden.

Ds. Heijkamp werd achtereenvolgens toegesproken door ds. A. Schot namens de classis Kampen en de Particuliere Synode Oost, ds. M. Karens, namens het curatorium, Student Brons, namens de studenten van de Theologische School, burgemeester Van der Werff, namens de burgerlijke

overheid en ouderling T. Schultink, namens de kerkenraad en de gemeente. Vervolgens werd hij nog staande toegezongen uit Psalm 119 vers 9.

Aan het einde van de dienst legde ds. P.G. Heijkamp na het zingen van de slotsalm 69 vers 14, voor de eerste maal als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente.

Kerkenraad Geref. Gemeente Emmeloord

BERICHTEN

■ VOORLICHTINGSVOND CGO TE RIJSSSEN

Op **dinsdag 17 juni** wordt in de Zuiderkerk in Rijssen een voorlichtingsavond gegeven over de CGO. Aanvang: 19.45 uur. Opening en informatie over de CGO-cursussen in Rijssen door J.H. Mauritz, directeur CGO-toerustingscursussen. Docent J. Haazebroek verzorgt een korte les Ethiek. Introductie van de lessenserie Grieks door mevr. drs. J.H. Kreijkes-van Es. Sluiting: ds. A. Schreuder. Tevens diplomering A2 cursisten/afscheid van docent M.W. de Korte. Voor meer informatie: www.cgo.nu

■ CGO-CURSUS IN AMERSFOORT, GOES EN RIJSSSEN

De C-cursus start in september in Amersfoort, Goes en Rijssen. Er worden verdiepinglessen Bijbelkunde, Dogmatiek en Ethiek gegeven.

Docenten in Amersfoort: ds. P. Mulder (Bijbelkunde), dr. R. Seldenrijk (Ethiek), ds. D. de Wit (Dogmatiek).

Docenten in Goes: ds. J.M.D. de Heer (Bijbelkunde), drs. J. van Mourik (Ethiek) en ds. C.J. Meeuse (Dogmatiek).

Docenten in Rijssen: ds. A.A. Brugge (Dogmatiek), ds. A. Schot (Bijbelkunde) en ds. A. Schreuder (Ethiek).

Informatie is verkrijgbaar bij de directeur van de CGO-toerustingscursussen, dhr. J.H. Mauritz, e-mail: jh.mauritz@cgo.nu De roosters kunt u vinden op de website: www.cgo.nu. Hier kunt u zich ook aanmelden.

■ ZANGAVONDEN Krimpen a/d IJssel

Het Seba-kinderkoor en het Seba-meisjeskoor te Krimpen a/d IJssel bestaan

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2014

* Pag. 84, **THEOLOGISCHE SCHOOL.**

De juiste voorletters van student Boudewijn zijn: E.J.

* Pag. 98, **DEPUTAATSCHAP KERKELIJKE DIENSTVERLENING.**

Het postadres van de secretaris van genoemd deputaatschap, L.W. Both, is: p/a Houwtuinlaan 7, 3447 GM Woerden. Diens privéadres is vervallen.

resp. 40 en 25 jaar. Hierbij wordt stilgestaan op een interactieve avond op **zaterdag 14 juni**, aanvang: 19.00 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente aldaar, Koningin Wilhelminaplein 1. Medewerkende organisten zijn: Huig van der Knijff en Roeland de Reuver.

Middelburg

Zangavond op **zaterdag 21 juni**, aanvang: 19.30 uur, in de Koorkerk te Middelburg, m.m.v. het gemengd koor Sursum Corda, het kinderkoor Blijde Stemmen van de Geref. Gemeente te Middelburg-C, het gastkoor Voice Four uit Vlissingen en organist Maurits Kruis. Opening door dhr. J. Prinsen.

Terwolde-De Vecht

Koor en samenzangavond op **vrijdag 13 juni**, aanvang: 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Terwolde-De Vecht, m.m.v. van jeugdkoor De jonge stem, jongerenkoor Shalom, gemengd koor God alleen de eer en verschillende instrumentalisten. De collecte is voor de kerkbouw.

Uitwijk

Concert (oude muziek met samenzang) op **zaterdag 14 juni**, aanvang: 19.30 uur, in de Hervormde Kerk in Uitwijk, Kerkplein 2. M.m.v. een Psalmenkwartet en Ensemble Musica Delectatio. Entree: € 6,- voor volwassenen en € 3,- voor kinderen/jongeren tot 15 jaar. De opbrengst is voor de JBGG-actie 'In het hart, in het oog'.

Zwijndrecht

Zangavond op **vrijdag 20 juni**, aanvang: 19.30 uur, t.g.v. 35-jarig jubileum van ge-

mengd koor Canticum te Zwijndrecht, in de Eben-Haëzerkerk, aldaar, Burg. Jansenlaan 37. Behalve dit koor werken hieraan mee een aantal oud-leden, het jeugdkoor De kleine lofstem uit Zwijndrecht en het regionaal Jong mannenkoor Jubilate. Collecte t.b.v. Deputaatschap Bijzondere Noden.

■ MARKTEN

Opheusden

Markt (tevens rommelmarkt met opbodverkoop) op **zaterdag 14 juni**, van 10.00-15.00 uur, op het kerkplein van de Geref. Gemeente te Opheusden, Reigerstraat 11. Voor de kinderen zijn er diverse spelen enz. De opbrengst is t.b.v. jeugdbondactie 'In het hart, in het oog'.

Leerdam

Waren- en rommelmarkt (met verkoping bij opbod) op **zaterdag 28 juni**, van 10.00 tot 15.00 uur, op de locatie Hoog-eind 30a te Leerdam. Er zijn verschillende activiteiten voor kinderen. Zie voor meer informatie: www.hoogeindsemarkt.nl De opbrengst is voor kerkelijke doeleinden.

■ VOGG-EXCURSIE

REIL-ORGEL TE BODEGRAVEN

Op **zaterdag 28 juni** is de VOGG-afd. Centrum/Noordwest te gast in de Bethelkerk te Bodegraven, Dronensingel 2. Het thema van de workshop is "Het zondagse psalmbriefje". O.l.v. gastheer en docent Hans Pors bespreking van het orgelspel m.b.t. orgelgebruik, articulatie, registratie, frasering en begeleiding. Opgeven voor actieve deelname: via voggfk@gmail.com. Leden en niet-leden zijn hartelijk welkom: Aanvang: 14.00 uur.

■ PROMOTIE

Woensdag 21 mei 2014 verdedigde ons gemeentelid Esther Hafkamp-de Groen haar proefschrift "Asthma symptoms in early childhood: a public health perspective" en mocht zij de titel van doctor ontvangen. Dit proefschrift bestudeert astmasymptomen bij jonge kinderen, vanuit een sociaal, maatschappelijk perspectief. Zij heeft onderzoek verricht naar sociale ongelijkheid in astmasymptomen bij jonge kinderen. Daarnaast heeft ze bestudeerd wat de invloed van verschillende patronen van astmasymptomen op het welzijn van jonge kinderen is. Een bekroning op een jarenlang onderzoek, studie en doorzettingsvermogen, naast haar werk en een gezin met man en drie kinderen. Een van haar stellingen is zeker van toepassing: *De metgezel van wijsheid is geduld (Aurelius Augustinus 354 - 430)*.

Namens kerkenraad en gemeente onze hartelijke gelukwensen met het behalen van de doctorstitel. Jij hebt van de Heere gaven en talenten ontvangen en die mocht je gebruiken in je werk, je onderzoek en ook in het schrijven van dit proefschrift. Het trof me, dat jij je dankwoord eindigde met: Soli Deo Gloria. Dat dit naast de zorg voor kinderen telkens je leven mag sieren. We wensen jou en je gezin Gods zegen in rijke mate toe.

Namens kerkenraad Geref. Gemeente H.I. Ambacht en gemeente, B. van Groningen

P.S. Met de volgende link is het proefschrift te downloaden:
www.e-pubs.nl/?epub=estherhafkamp

kerken en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 15.30 uur ds. W. Harinck; Den Helder 18.00 uur ds. M.J. van Gelder; Deventer 17.00 uur (openb.bel.) ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 16.30 uur ds. H. Hofman; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 18.15 uur ds. A.P. Baaijens; Enter 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.00 uur stud. H.A. van Zetten; 's-Gravenhage 19.00 uur ds. W. Silfhout; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 19.15 uur ds. H. Hofman; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 en 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 19.00 uur ds. W. Visscher; Hoedekenskerke 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoogeveen 19.00 uur ds. J.B. Zippro; Hoogvliet 16.30 uur ds. J. Driessen; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 18.30 uur ds. M. Golverdingen; Kapelle-Biezeling 16.30 uur ds. M. Joosse; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur stud. H.A. van Zetten; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 15.30 uur stud. H. van der Heiden; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Kruijning 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 16.30 uur ds. J.S. van der Net; Lelystad 10.00 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 16.00 uur (openb.bel.) ds. G.W.S. Mulder; Marknesse 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelhar-nis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 9.30 uur ds. H. Paul; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. S.W. Janse en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Nieuwerkerk 9.30 uur (H.A.) ds. A.J. Gunst en 15.00 uur ds. S. Maljaars; Nijkerk 14.30 uur ds. P. Melis; Nisse 9.30 en 14.30 uur stud. P.D. den Haan; Nunspeet 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A. Schot; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 uur ds. J.J. Tanis; Oostvoorne 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Opperdoes 10.00 en 15.00 uur ds. M.J. van Gelder;

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 15 JUNI 2014

Aagtekerke 9.30 en 14.30 uur ds. M. Joosse; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. v.d. Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 19.00 uur stud. W.A. Zondag; Apeldoorn 10.00 uur stud. W.A. Zondag en 18.00 uur ds. A. Schot; Arnhem 15.30 uur ds. A. Verschuure; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit;

Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur stud. H. Brons; Beekbergen 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 15.00 uur ds. G. van Manen; Benthuizen 18.30 uur (openb.bel.) ds. G.W.S. Mulder; Berkenwoude 19.00 uur ds. G. Clements; Bodegraven 16.00 uur ds. H. Paul; Borssele 18.00 uur stud. P.D. den Haan; Brakel 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Breda 10.00 uur ds. D.W. Tuinier; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur (H.A.) ds. A. Moer-

Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. G.J. van Aalst; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Poortvliet 14.30 uur ds. J. van Belzen; Puttershoek 17.00 uur ds. D.W. Tuinier; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 16.00 uur ds. G.J. van Aalst; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-Centrum 9.30 uur ds. J. Driessen en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. G. Pater; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. C. Harinck; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Philipsland 14.30 uur ds. E. Bakker; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. J.S. van der Net en 19.00 uur ds. B. Labee; Spijkenisse 19.00 uur ds. L. Terlouw; Stad aan 't Haringvliet 15.30 uur stud. M.T. Al Chalabi; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 18.30 uur ds. C. Harinck; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Vlissingen 9.30 uur ds. M. Golverdingen en 16.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. J.J. Tanis; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Westzaan 15.30 uur ds. P. Mulder; Wierden 15.00 uur ds. J. van Laar; Woerden 19.00 uur ds. A.J. de Waard; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. C. Sonneveld; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Zoetermeer 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 16.30 uur ds. J. Mijnders; Zwolle 19.00 uur ds. J. IJsselstein.

■ DINSDAG 17 JUNI 2014

Drachten 19.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. G. Hoogerland; Herkingen 19.30 uur ds. W.J. Karels; Krimpen a/d IJssel 15.30 uur (huw. bev.) ds. C. van Ruitenburg; Lisse 19.45 uur ds. A. Vermeij; Middelburg-Centrum 19.30 uur ds. E. Bakker; Rilland-Bath 19.30 uur ds. S. Maljaars; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. A.A. Brugge; Scherpenzeel 19.30 uur (voor de zending) ds. J.J. van Ekeveld; Uddel 19.30 uur ds. G. Mouw; Westzaan 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder.

■ WOENSDAG 18 JUNI 2014

Amsterdam-Noord 19.30 uur ds. K. Boe-

der; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. P. Melis; Benthuizen 19.30 uur ds. E. Bakker; Brakel 19.30 uur ds. J. van Belzen; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. G. Beens; Dirksland 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Goudswaard 19.30 uur ds. R.A.M. Visser; Hilversum 19.45 uur ds. A.T. Huijser; Hoofddorp 19.45 uur ds. A.P. Baaijens; Houten 19.45 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kamperland 19.30 uur ds. H. Hofman; Kapelle-Biezeling 19.30 uur ds. G. Pater; Krimpen a/d IJssel 19.00 uur (huw. bev.) ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 19.30 uur ds. J. Schipper; Nieuwdorp 19.30 uur ds. M. Joosse; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. A.J. Gunst; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. W. Harinck; Nijkerk 19.30 uur ds. A. Schreuder; Oosterend (Texel) 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur (openb. bel.) ds. L. Terlouw; Sint Annaland 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Soest 19.30 uur ds. M. Karens; Sprang-Capelle 14.00 uur (huw. bev.) ds. M. Karens; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. A. Verschuure; Veen 19.30 uur ds. M. Mondria; Veenendaal 14.15 uur (huw. bev.) ds. B. Labee en 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Vlaardingen 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Zwolle 19.30 uur ds. B. van der Heiden.

■ DONDERDAG 19 JUNI 2014

Bodegraven 19.30 uur ds. M. Karens; 's-Gravenpolder 14.00 uur (huw. bev.) ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. C. Hogchem; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Hoogeveen 19.30 uur ds. G. van Manen; Houten 14.30 uur (huw. bev.) ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 19.30 uur ds.

J. IJsselstein; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Melissant 19.30 uur ds. A.J. de Waard; Mijdrecht 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Poederloijen 19.30 uur ds. G. Mouw; Rheden 19.30 uur (voor de zending) ds. G.M. de Leeuw; Urk 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Veenendaal 14.00 uur (huw. bev.) ds. B. Labee; Wageningen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Westkapelle 19.30 uur ds. J. van Belzen.

■ VRIJDAG 20 JUNI 2014

Capelle a/d IJssel-Middelwatering 12.45 uur ds. W. Silfhout; Ede 19.00 uur (huw. bev.) ds. A.A. Brugge; Houten 13.15 uur (huw. bev.) ds. C.G. Vreugdenhil; Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw. bev.) ds. G. Beens; Kruijningen 15.15 uur (huw. bev.) ds. G. Bredeweg; Scherpenisse 0.00 uur (huw. bev.) ds. E. Bakker.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 15 JUNI 2014

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinses-selaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Johannes Calvijn studie Instituut

U kunt thuis studeren in uw eigen tempo.

De prijs voor de digitale versie is € 199,-, voor de schriftelijke versie € 209,-. Kan ook per deel

Het draait Calvijn om de leer en het gaat hem om de vroomheid.

Cursisten ervaren dat ze er goed aan doen zich de inhoud van een boek van een 'oude schrijver' op deze wijze toe te eigenen.



Cursussen Oudvaders

Reijerskoop 251 2771 BK Boskoop
voor meer informatie en meer cursussen zie www.cursussenoudvaders.nl
Of vraag een gratis brochure aan. tel. 0172-532796 / 0118-583025



CURSUSGODSDIENSTONDERWIJS

Aan de hbo-opleiding van de CGO is met ingang van het komende cursusjaar plaats voor een docent

Communicatie en Sociale Vaardigheden

Informatie over deze vacature kunt u vinden op de website: www.cgo.nu.
Telefonische inlichtingen: W.M. van der Wilt, directeur hbo-opleiding. Tel. 010-4510560.

Sollicitaties met c.v. kunt u tot uiterlijk 1 juli richten aan de directeur,
Paradijsseelpark 21, 2904 PA Capelle a/d IJssel. E-mail: wmvanderwilt@cgo.nu.

Heeft u HULP nodig voor lichte verzorging (helpende) en/of huishoudelijk werk.
Tel 0318-461624

Te huur, meerdere kamers in chr. studentenwoning in BENNEKOM.(dichtbij CHE EN WUR) tel. 06-11144224.

Te huur STROE dorp voor langere tijd **fraaie woning**, kamer-keuken 2 sl.k. garage, kelder, tuin enz. inl. 0613256610

21 juni Zendingsdag Gorinchem

Bestel nu uw boeken via boomboek@filtnet.nl of tel. 0187-482614 dan kunt u het afhalen bij de stand van:



BOEKEN EN MUZIEK VAN DER BOOM

Voorstraat 41, 3245 BG Sommeisdijk
Tel. (0187) 48 26 14 / Fax (0187) 48 45 20
Email: boomboek@filtnet.nl

Te huur in Gouda royale bovenwoning geheel vernieuwd met daarbij een dakterras en ruimte voor kantoor / magazijn. Ca. 110 m2.
Inl. 0182-523938

TE HUUR: VRIJSTAANDE VAKANTIEWONING IN HET CENTRUM VAN STAPHORST. OP LOOPAFSTAND VAN KERK EN WINKELS. 2 - 4 PERSONEN. Z.I.E.H. TEL 0522-462289

Voor al uw CV- en loodgieterswerk Ook voor uw complete badkamer of toilet. **HAK ONDERHOUD** Bergambacht / 0619332713

Te Huur: Nu onze pabostudentes bijna juf zijn, hebben wij 3 kamers te huur. Nabij Gouda met een goede busverbinding. tel. 0180 684747

D.V. zaterdag 21 juni is de jaarlijkse landelijke verkopning van De Schutse

Van 10.00 – 16.00 uur in en rond Stationsstraat 28 in Kesteren. Graag nodigen wij u van harte uit!

Op kamers met vriendinnen... Wij hebben 3 ruime kamers te huur (1 per heden, 1 per aug., 1 per okt.) Poelweg, Ederveen - CHE goed te bereiken fiets/trein - wij zoeken: vrouwen tussen 16-30 jr werkend of studierend - meer info 06-30935771

Te huur kamer in Gouda voor (PABO) student meisje, gezam. gebruik van keuken en sanitair. Warme maaltijd mogelijk; station 3 min. 0610648627 jvnieuwkoopgouda@kliksafe.nl

Kamer te huur per 1 sept. in **ACHTERBERG**, voor studente Ede, Wageningen of werkend meisje. gezamenlijk gebruik van keuken, woonkamer enz. met 3 andere jonge dames. Tel: 0317-619173.

STRESS
ONZEKERHEID
ROUW
AUTISME
HUWELIJK
VERLIES
OPVOEDING
SEKSVERSLAVING
ADHD

ABConsults
psychosociale hulpverlening & advies

www.abconsults.nl
06 108 355 95

Te koop in Gouda
Ruime uitgeb. hoekwoning in rustige kindvr. buurt. Gunstig gelegen tov scholen en kerken. Gr. woonkamer, 6 slaapkamers, ruime tuin op zuiden. Event. garagebox. Info: 0182-536301

Te huur woning
Binnenkort komt er een riante bovenwoning vrij aan de Elsenerstraat 46 te Rijssen. Wanneer u belangstelling hebt om deze woning te huren, kunt u ons bereiken op tel. 06-55818392.

HOEVEEL voorgangers helpt u?

Met **€10,-** helpt u één voorganger aan de verklaring van Matthew Henry van de vier evangeliën. Hoeveel voorgangers helpt u?



Stort uw gift op:
NL56 RABO 0347 3760 29
t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen
o.v.v. 'Matthew Henry'.



HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China
WWW.HUDSONTAYLOR.NL

Onderwijs | **Lectuur** | Toerusting | Diaconaat

Veluwe vakantie?

www.gevarieerdevakanties.nl

heel eigen!



Casa Familia

VOORTHUIZEN • Kieftveen 30-B, Voorthuizen

T: 0342-47 83 80 • E: voorthuizen@casafamilia.net • I: www.casafamilia.net

Ervaring met: scholen, kerken, bedrijven
en instellingen door het hele land.



B.R.A.N.D.B.E.V.E.I.L.I.G.I.N.G. B.V.

V.E.I.L.I.G.H.E.I.D.S.O.P.L.E.I.D.I.N.G.E.N. B.V.

Controle en onderhoud van: Brandblussers • Brandkranen
Brandslanghaspels • Droge blusleidingen • Verbandtrommels
Nood- en vluchtwegverlichting • AED

Opleidingscentrum: BHV • EHBO / kinder EHBO
Reanimatie & AED • VCA Communicatie
Kleine blusmiddelen • Ontruimingsoefening

088 112 9999

www.vanrijnbrandbeveiliging.nl

**Voordelig met het hele gezin in
eigen sfeer naar zon,
water en bergen?**

Voor €495,- all-in per week staat
uw stacaravan in Oostenrijk klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en
recreatieactiviteiten voor jong en oud.
Meer info www.es-vakanties.nl
of bel 055 3030083

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See,
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Z.O. ENGELAND in eigen sfeer.

Ned. spr. B&B voor 2 pers.
Info: e-mail: es@uwclub.net
of: Tel. NL. 078-6934639



Passende
ambtskleding

HOOTSEN
KLEDING

www.hootsenkleding.nl

CGO SLUITINGSBIJENKOMST

Zaterdag 14 juni 2014

Elimkerk Capelle a/d IJssel-Middelwatering,
Merellaan 346

Aanvang: 10.00 uur

- Opening: ds. J.J. van Eckeveld
- Lezing: 'Volharding en verheerlijking'
door ds. W. Harinck
- Informatie over de CGO beschikbaar
- Iedereen hartelijk welkom!
- Voorlichting: J. van Roest - voorlichting@cgo.nu - www.cgo.nu



CURSUSGODSDIENSTONDERWIJS

Op vakantie naar Canada? Kijk op
www.CanadianHolidayRentals.ca
voor accommodaties en autoverhuur
in British Columbia, Alberta en
Ontario.

■ **VAKANTIEHUISOPPURK.nl**
Landelijk gelegen nieuw
vakantieverblijf te huur,
max. 4 pers. Tel 0527-687874

JUBILEUMAANBIEDINGEN!



ds. J. Koster

TEERKOST OP DE WEG

Dagboek waarin de lezer vertroos-
tend, onderwijzend of bemoedigend
aangesproken. Iedere overdenking
wordt afgesloten met een Psalmvers
en een te lezen Bijbelgedeelte.
Geb. 372 blz. van 24,90 nu voor

Jubileum-
aanbieding!

15,-



K. Hageman (red.)

TWEE BOEKEN GODS

De natuur in de Heilige Schrift,
gezien door de ogen der oudvaders
Dagboek, samengesteld uit de
geschriften van oudvaders.
Geb. 375 blz. van 24,90 nu voor

Jubileum-
aanbieding!

15,-



ds. A. Hoogerland

ABRAHAMS PELGRIMSREIS

25 Bijbellezingen waarin tot
uiting komt dat de Heere door
onbegrepen wegen Zijn Kerk
oefent in het leven der genade.
Geb. 518 blz. van 32,50 nu voor

Jubileum-
aanbieding!

15,-

verfijgbaar bij de boekhandel

www.gebrkoster.nl



Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

KOI455



Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland

Wij bieden identiteit bewuste hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:
 Relatieproblemen, Opvoedingsvragen, Gedragsproblemen, Traumatische ervaring(en), Gezinsproblemen, Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen), Arbeidsproblemen, Autisme Spectrum Stoornis

Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
 078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
 Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl



Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht



RPN COACHING & ADVIES

Dienstverlening voor bedrijven en instellingen

Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
 078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
 Bezoek onze website voor meer informatie over de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl



Dynamisch • Effectief • Kwaliteit



RPN MEDIATION

Voor onafhankelijke conflictbemiddeling

Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
 078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
 Bezoek onze website voor meer informatie over de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl



Houvast • Evenwicht • Oplossing



Bed & Breakfast "JACOLINA"

Ontspannen in eigen sfeer, in de Betuwe. Landelijke plek, comfortabele ruime kamers.

www.benb-jacolina.nl

Boekhandel

De ZONNEBLOEM 

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
 033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl



Houtsnijwerk.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
 Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Annette van Maaren (Msc.)
 Reformatorisch Psycholoog



Haastrecht Oudewater
 Montfoort Gouda
 0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening



Psychologenpraktijk Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen



Bij o.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
 T 0180 - 42 69 55
 E info@psychbrouwer.nl
 I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren



E. Treur
 Kroostweg 22
 3704 ED Zeist
 Telefoon 030 - 6924258
 Mobiel: 06 - 57315689
www.begraafenisondernemingtreur.nl
info@begraafenisondernemingtreur.nl

Begraafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begrafenissen



Barneveldse Begraafenis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
 3774 JW Kootwijkerbroek
 (0342) 44 18 12
www.barneveldsebegraafenisvereniging.nl

dhr. G. de Groot
 (06) 50 21 72 55

Begraafenisonderneming H. de Jongh
De Jongh P.H. van der Leer
 D.D.E. Melieste

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begrafenissen.

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 611154
 Waardenburg 0418 - 652039
 Werkendam 0183 - 701017
 Papendrecht 078 - 6412740

www.begraafenisondernemingdejongh.nl

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl
078 - 6124081

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!



nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken



Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten

Neem voor meer informatie contact op met
 Dhr. H. den Hollander
 Tel. (010) 435 44 35

VERHUIZERS MET MÉÉR INHOUD

Verhuizen? Kies voor de erkende vakspecialisten van **R. Vlot & Zn. of Kattenberg**. Voor particulieren, bedrijven, scholen en (zorg)instellingen; wij kunnen u compleet zorgeloos verhuizen!

VLOT EN KATTENBERG. Specialisten van huis uit.



verhuizingen Kattenberg
 Kattenberg Verhuizingen
 033 - 465 67 75

MONDIAL MOVERS
R. Vlot & Zn Verhuizingen
 R. Vlot & Zn. Verhuizingen
 0184 - 61 61 66

ERKENDE VERHUIZERS

WWW.VERHUIZERSMETINHOUD.NL

Nieuwe stoelen in de kerk, zaal of consistorie?



BUREAUSTOEL-ACTIE!

Vraag een proefplaatsing aan!



Snel **KANTOOR-ARTIKEL** bestellen?

Op werkdagen binnen 24 uur geleverd.



Kijk op piethoekman.nl voor de speciale actie!

op piethoekman01.nl Nu voor € 349,00 (incl. BTW).

hoekmankantoorartikelen.nl Ook voor **facilitaire artikelen**.

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Yerseke - T: 0113 57 29 07 - E: info@piethoekman.nl - www.hoekmanismeer.nl

Voor een zorgzame begeleiding



Begrafenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555



Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegrafenissen.nl

Wij verzorgen alleen begrafenissen

0172 - 21 21 22

in- en verkoop
THEOLOGISCHE BOEKEN
www.boekhandelsversprille.nl

Boekhandel en antiquariaat Versprille

Noordweg 11 Krabbendijke.
0113-502004. Maandag gesloten



Agathos

- Nette **hulp** bij het **huishouden** voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met **autisme**?
- Weer een **gezellige gezinsmaaltijd**?
- Hulp bij het **douchen** voor uw moeder door een bekwame verzorgende?
- **Mantelzorg**ondersteuning?

Agathos is een reformatorische organisatie en biedt zorg en hulp aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

**KEUKENHOF
SLIEDRECHT**

De specialist in
handgemaakte keukens.

*Maatwerk in landelijke
style!*

Bezoek onze showroom of kijk op
www.keukenhof-sliedrecht.nl

Leeghwaterstraat 25

3364 AE Sliedrecht.

Tel: 0184-422297

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus**

In onze winkel is een ruim assortiment
bladmuziek aanwezig (ook klavar).

www.andanteorgels.nl

A. van Ostadelaan 35 VEENENDAAL, t. 0318 - 50 50 63, info@andanteorgels.nl

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

**Bijdragen van medewerkers en boeken
ter recensie aan:**

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)
en berichten aan:**

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk aan:**

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

- DIVERSE BLOKFLUITEN
 - MUZIEKSTANDAARDS
 - ROEMEENSE PANFLUITEN
- R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944
**WWW.MULDERMUZIEK
INSTRUMENTEN.NL**

Rust en ontspanning in de prachtige Eifel! Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagratia.nl

Begravenisverzorging
Janssen

Dag en nacht bereikbaar op
0113 - 33 09 36

Dienstverlening in geheel Zeeland

Wilsbeschikking

"Zo wil ik het. Als mijn sterven daar is."
kunt u bij ons aanvragen.

www.begravenisverzorging-janssen.nl



Havikskruid 10
4421 MN Kapelle
06. 53 23 73 20

Wij verlenen geen medewerking aan het verzorgen van crematies.

Daarin zijn wij uniek in regio De Bevelanden

begeleid wonen
dagbesteding
opleiding
vrije tijd

Stichting Charitas
voor passende zorg

Geïnteresseerd in ons werk? Kijk voor meer informatie op www.charitaszorg.nl

begravenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander
Tel. 010 - 4600509
www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

0182 - 35 15 20
voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

Speksnijder Begravenisverzorging

www.speksnijderbegravenisverzorging.nl

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520

Deel uw zegeningen

Veel vrouwen in Pakistan gaan niet naar school. Bijzondere Noden zorgt ervoor dat jonge vrouwen leren lezen en schrijven. Als ze afgestudeerd zijn, krijgen ze onder andere christelijke lectuur mee.

Bijzondere Noden ondersteunt namens de leden van de Gereformeerde Gemeenten structurele projecten in meer dan 20 landen. Uw bijdrage geeft ons de mogelijkheid om samen onze zegeningen te delen.

www.bijzonderenoden.nl
IBAN NL52 INGB 0000 307447

bijzondere noden
handen van de kerk

Deputaatschap tot Hulpverlening in Bijzondere Noden van de Gereformeerde Gemeenten